

14. juni 2019
Sags id: 15/29083

Alenbækken og Stigmosen - Restaureringsprojekt under Vandplanindsatsen

Assens Kommune, Miljø og Natur har den 24. maj 2019 fremsendt forslag til et vandløbsrestaureringsprojekt som en del af indsatsprogrammet for vandområdeplanen for vandområdedistrikt I – Jylland og Fyn.

Indsatserne i Alenbækken (ODE-138 og ODE-139/140) omhandler fjernelse af fysiske spærringer mens indsatsen i Afløb fra Stigmosen (ODE-896) omfatter genåbning af en rørlagt strækning.

Indsatserne i Alenbækken

Restaureringsprojektet i Alenbækken består af fjernelse af to fysiske spærringer ved hhv. Alenbækhuse (ODE-138) og Savværkssøen (ODE 139/140).

Spærringen ODE-138 i vandløbets st. 5.320 m består af et betonstyrt og en kort rørlagt strækning. Faldet ved betonstyrtet er ca. 1 m højt, og udgør en fuldstændig faunaspærring i Alenbæk. Vandløbet forlægges en smule, og vandløbet bund sænkes og hæves hhv. op- og nedstrøms styrtet således at der opnås et gennemsnitligt fald på 9,6 %.

Spærringen ODE-139 ved Savværkssøen er placeret i Alenbæks st. 4.691 m. Vandløbet forlægges forbi spærringen, og vandet i søen tømmes af, hvorefter der graves et slyngende forløb fra st. 4.290 (ca. 10 m opstrøms en kampestensbro) til ca. st. 4.720, hvor omlægningen af Alenbækken løber ind i det eksisterende tracé; en strækning på ca. 430 m. Vandløbets bund reguleres for at afvikle det 2,5 m store fald ved savværket, så der skabes et jævnt fald ned gennem ådalen. Faldforholdene over strækningen

Miljø og Natur

forventes at blive omkring 9 %. Der etableres et midlertidigt eller permanent sandfang som en del af projektet. Sandfanget ventes etableret nedstrøms for stemmeværket ved savværkssøen.

Der etableres et antal paddehuller i området.

Indsatsen i Afløb fra Stigmosen

I Afløb fra Stigmosen (ODE-896) skal en 244 m rørlagt strækning genåbnes ved optagning af røret og en genetablering af vandløbet.

Det er Assens Kommunes vurdering, at de tre delprojekter ikke vil ændre på de to vandløbs regulativmæssige vandføringsevne. Projektet sendes derfor i 8 ugers offentlig høring i henhold til § 24 i Miljø- og Fødevareministeriets bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering m.v. (BEK nr. 834 af 27. juni 2016). Samtidig indhentes udtalelser fra interesserede myndigheder og klageberettigede organisationer.

Formål

Formålet med de tre delprojekter er at sikre målopfyldelsen i vandplanerne ved at fjerne tre spærringer for at sikre kontinuitet, og derved forbedre ørredernes gydemuligheder i Alenbækken og Afløb fra Stigmosen, der begge er en del af Haarby Å-systemet. Desuden vil projektet forbedre vandløbets øvrige flora og fauna.

Projektets parter

Ansøger:

- Assens Kommune, Miljø og Natur. Att. Jakob Hemdorff.

Lodsejere:

- Ellen Andrea Jensen, Langgade 111, matr. nr. 5d, 12a, Flemløse by, Flemløse
- Bjarne Christiansen, Fladmosevej 37, Matr. nr. 9c, Dærup by, Flemløse
- Connie Elisabeth Madsen, Assensvej 83, Matr. nr. 8d, Dærup by, Flemløse
- Peter John Mansa Jensen, Assensvej 37, Matr. nr. 82c, Køng by, Køng
- Helle Ane-Grethe Hansen, Assensvej 71, Matr. nr. 15a, Dærup by, Flemløse
- Knud Aage Hansen, Assensvej 71, Matr. nr. 15a, Dærup by, Flemløse

Beskrivelse af vandløb

Såvel Alenbæk som Tilløb fra Stigmosen er offentlige vandløb registreret som beskyttede vandløb i henhold til § 3 i Naturbeskyttelsesloven, hvorefter tilstanden ikke må ændres. Kommunen har mulighed for at dispensere herfra, når der er tale om forbedringer af naturforholdene.

På projektstrækningen er vandfladen i Savværkssøen registreret som § 3 sø, mens strækningen ovenfor er registreret som § 3 mose. I nedstrøms ende af projektstrækningen løber det projekterede vandløb gennem §3 eng.

Området i den nuværende savværkssø vil få en væsentligt anderledes karakter fra sø til vandløb med et vandspejl ca. 0,5 m under terræn og med flade skråninger op til ådalens skrænter. Dette område vil få karakter af fugtig eng. Området vil blive en del mere tørt end det nuværende mose- og søområde, der

Miljø og Natur

er opstået gennem gradvis opfyldning af søen. Det er dog sandsynligt at nogle områder fortsat vil være fugtige som følge af trykvand fra de høje skrænter i ådalen. Projektet vil således skabe en lysåben ådal med karakter af eng i stedet for den nuværende tilstand med sø og mose/pilekrat.

Forlægningen af vandløbet løber gennem et hjørne af § 3 eng, hvor det er muligt, at et moderat større areal af engen vil blive optaget, hvis der etableres et permanent sandfang neden for det eksisterende stemmeværk. Engen er for nuværende af dårlig naturmæssig kvalitet og bærer præg af tidligere gødskning.

Ved at føre vandløbet uden om opstemningen ved savværket og etablere et nyt vandløbstracé med den fulde vandføring opnås den bedst mulige løsning for genskabelse af faunapassage i Alenbæk. Projektet skaber således en markant forbedrede passage for hele vandløbsfaunaen og der vil åbnes op for ca. 8 km vandløb, som er potentielle gyde- og opvækstområder for eksempelvis ørred. Vandløbets ørredbestand kan således ventes at blive styrket betydeligt.

Med afvanding af søen fjernes en del af de potentielle opholds- og ynglesteder for padder, hvilket må forventes at medføre en negativ påvirkning for eventuelt forekommende arter. Denne påvirkning søges dog minimeret gennem anlæg af paddehuller.

Det vurderes at projektet generelt vil forbedre naturforholdene i vandløbet og medvirke til målopfyldelse på strækningen, idet der vil opnås fri passage for fisk og insekter i vandløbet.

Myndighedskrav

Realiseringen af projektet forudsætter godkendelse efter vandløbslovens § 37 om restaurering af vandløb. Gennemførelse af projektet forudsætter endvidere dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Desuden skal der foretages en screening iht. Planlovens bestemmelser om VVM.

Endvidere stilles der krav om, at det ved projektets gennemførelse sikres at:

- vandløbet opmåles før og efter anlægsarbejde
- projektet gennemføres uden at dræen ved projektstrækningen påvirkes
- vandstanden ved gydebanks og dræen dokumenteres med fotos før og efter udlægning af gydegrus.

Lovgrundlag

Restaureringsprojektet behandles efter § 37 i vandløbsloven (LBK. 127 af 26.01.2017) og Kap. 7 i Bekendtgørelse om vandløbsregulering og –restaurering m.v. (Bek. 834 af 27.06.2016).

Projektets økonomi

Staten afholder alle udgifter i forbindelse med projektet. Opstår der i forbindelse med restaureringsprojektet uforudsete påvirkninger af de omkringliggende arealer som følge af projektet, vil det til enhver tid være ansøger der erstatter eventuelle skader og tab.

Miljø og Natur

Tidsplan

Restaureringsprojektet sendes i 8 ugers høring fra den 14/6 2019, med efterfølgende godkendelse og 4 ugers klageperiode. Afhængigt af vejret forventes anlægsarbejdet udført efter klagefristen fra september til oktober 2019, eller alternativt i foråret 2020.

Høring

Restaureringsprojektet sendes hermed i offentlig høring i 8 uger. Høringsberettigede er adressaten for afgørelsen samt enhver, som har en individuel, væsentlig interesse i sagen samt klageberettigede myndigheder, foreninger og organisationer. Efter høringen vurderer kommunen, om projektet skal fremmes og der kan meddeles godkendelse efter vandløbsloven.

Høringssvar skal være modtaget af Assens Kommune senest den **14. august 2019**. Sags id. 15/29083 bedes anvendt ved alle henvendelser.

Høringssvar indsendes skriftligt til Assens Kommune, Miljø og Natur, Rådhus Allé 5, 5610 Assens, eller til mail: natur@assens.dk

Restaureringsprojektet offentliggøres på Assens Kommunes hjemmeside:
<https://www.assens.dk/vaer-aktiv/bliv-hoert/offentliggoerelser>

Du er også velkommen til at kontakte undertegnede, hvis du har spørgsmål til projektet.

Venlig hilsen

Jakob Hemdorff
Miljømedarbejder

Kopi sendt til:

Lodsejere:

- Ellen Andrea Jensen, Langgade 111, 5620 Glamsbjerg
- Bjarne Christiansen, Fladmosevej 37, 5620 Glamsbjerg
- Connie Elisabeth Madsen, Assensvej 83, 5620 Glamsbjerg
- Peter John Mansa Jensen, Assensvej 37, 5620 Glamsbjerg
- Helle Ane-Grethe Hansen, Assensvej 71, 5620 Glamsbjerg
- Knud Aage Hansen, Assensvej 71, 5620 Glamsbjerg

Myndigheder og foreninger:

- Naturstyrelsen, ode@nst.dk
- Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri (Fiskeridirektoratet), e-mail: fiskeri@naturerhverv.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, e-mail: dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Assens, e-mail: dnassens-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Vandområdedistrikt 9
- Odense Bys Museer, e-mail: museum@odense.dk
- Dansk Botanisk Forening
- Dansk Botanisk Forening Fyn
- Dansk Ornitologisk Forening, e-mail: natur@dof.dk
- DOF-fyn, e-mail: assens@dof.dk
- Friluftsrådet
- Friluftsrådet Sydfyn v/Per Brunsgaard
- Dansk Møllerforening
- Slots- og Kulturstyrelsen
- Fiskeristyrelsen, v/Bernt Paul Wind

Bilag

- Projektforslag med oversigtskort